

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Månadsrapport juli 2025

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden tar emot informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Rapporten i korthet:

- Resultat mot budget, jan-juli: -23 miljoner kronor, -2 %.
- Resultat mot budget, juli isolerat: -5 miljoner kronor, -3 %.
- Utfall jan-juli jmf. 2024: -33 miljoner kronor, 3 %.
- Bruttokostnadsutveckling, R12: 3 %, jan-juli: 1 %.

De riktade statsbidragen påverkar intäkter och resultat positivt. Tandvården har fortsatt brist på klinisk personal vilket påverkar intäkterna negativt.

Personalkostnader är i nivå med budget medan kostnaden för hyrpersonal uppgår till 55 miljoner kronor för perioden och avviker därmed mot budget med -30 miljoner kronor och jämfört med föregående år en förbättring med 11 miljoner kronor eller 16 %.

Fortsatt ekonomiska utmaningar utifrån negativ budgetavvikelse och kostnadsutveckling för läkemedel, sjukvårdsmaterial, analyser och köpt vård.

Prognosen kvarstår ojusterad, -77 miljoner kronor jämfört med budget tills den uppdateras i samband med delårsrapport 2. Bedömningen är att den då kommer att förbättras avsevärt.

Ärendebeskrivning

Förvaltningens resultat avviker mot budget för perioden med -23 miljoner kronor eller -2 %. Intäkter avviker mot budget med 36 miljoner kronor eller 8 %. Kostnader avviker mot budget med -59 miljoner kronor eller -3 %.

Bruttokostnadsutveckling för perioden är 1 % medan bruttokostnadsutvecklingen R12 är 3 %. Jämfört mot 2024 är periodens nettokostnadsförändring -33 miljoner kronor eller 3 %.

Intäkter

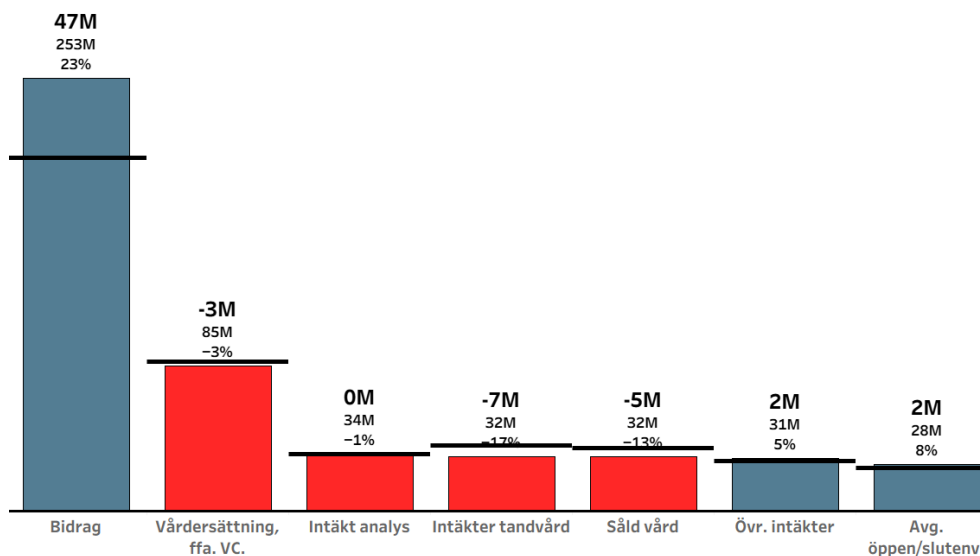
Förvaltningens intäkter uppvisar en positiv avvikelse mot budget på 36 miljoner kronor, motsvarande 8 %, vilket främst beror på ökade statsbidrag.

De riktade statsbidrag som tilldelats regionerna 2025 ger en god intäktsförstärkning och positiv påverkan på kommande prognos.

Patientintäkterna inom tandvården avviker negativt. Detta beror på en betydande personalbrist av klinisk verksam tandvårdspersonal, vilket begränsar produktionen och därmed intäkterna.

När det gäller intäkter för såld vård ses en negativ budgetavvikelse på -5 miljoner kronor. Jämfört med samma period 2024 har dock intäkterna ökat med 4 miljoner kronor. Antalet besök och vårdtillfällen för patienter som inte är folkbokförda på Gotland har ökat i både öppen- och slutenvård. Detta återspeglas även i en ökning av DRG-poäng med cirka 40 jämfört med föregående år.

Trots att intäkterna från utomlänspatienter hittills under 2025 ligger över fjolårets nivå, görs bedömningen att budgeten för dessa intäkter är något överskattad. Detta innebär att prognosen framåt påverkas negativt

Kostnader

Förvaltningens kostnader uppgår till 1 830 miljoner kronor för perioden, vilket är en negativ avvikelse mot budget på 59 miljoner kronor, motsvarande 3 %. Enbart juli månad uppvisar en negativ avvikelse på 17 miljoner kronor eller 6 %. Höga kostnader för utomlänsvård är främsta orsaken till avvikelsen, ca -11 miljoner kronor mot budget, där det i juli betalats för vård som tillhört tidigare perioder. Övrigt som avviker är arbetskraftskostnader, anställd- såväl som inhyrd personal bidrar till avvikelsen som uppgår till -6 miljoner kronor mot budget.

Arbetskraftskostnader

Antalet anställda uppgick vid utgången av juli till 1 683 medarbetare. Under sommaren ökar i år som varje sommar personalstyrkan, men efter sommaren återgår den till en lägre nivå. Jämfört med juli 2024 är antalet anställda 54 färre. Den största minskningen återfinns inom sjukhusverksamheterna, men tandvården är hårt drabbad där personalminskningen bedöms som både stor och oönskad i förhållande till grundbemanningen.

Personalkostnaderna ligger totalt sett i nivå med budget. Utfallet borde dock vara lägre då vakanser ska bidra till finansieringen av inhyrd personal, men förklaring är också:

- En ökning av antalet anställda sedan pandemin, utan motsvarande justering av personallbudgeten.
- Kompetensbrist på arbetsmarknaden som driver upp löner.

För inhyrd personal har kostnaderna stabiliserats jämfört med föregående år. Ackumulerat uppgår kostnaden för perioden till 55 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor högre än budget. Andelen inhyrd personal i relation till egen personal är 7 %. För att nå målnivån på 5 % hade kostnaden behövt ligga på cirka 40 miljoner kronor. Arbetet med att minska beroendet av inhyrd personal är därför fortsatt en prioriterad fråga.

Köpt vård och utomlänsvård

Kostnaderna avviker negativt mot budget med 7 miljoner kronor. De största avvikelserna finns inom rättspsykiatri (-2 miljoner kronor) och somatisk vård (13 miljoner kronor) där störst avvikelser finns inom internmedicinska området tillsammans med barnsjukvården.

Utomlänsvårdskostnaderna påverkas negativt av några mycket kostsamma vårdtillfällen både i början av året och ytterligare några för närvarande.

Kostnader för ambulans och primärvård ligger något bättre än budget.

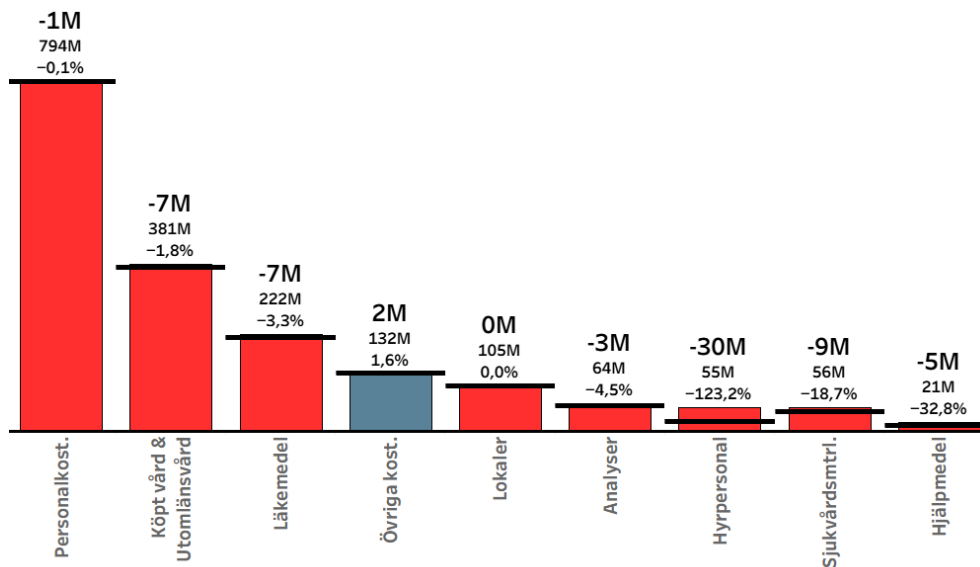
Läkemedel

Läkemedelskostnaderna avviker med -7 miljoner kronor, hänförligt till förskrivna läkemedel. Rekvisitionsläkemedel ligger i nivå med budget.

Gotland har fortsatt den högsta läkemedelskostnaden per invånare i landet. Skillnaden mellan utfallet och den ersättningsnivå som behovsmodellen anger motsvarar cirka 300 kronor per gotlänning.

Övriga kostnader

Kostnadsutvecklingen inom analyser, sjukvårdsmaterial och hjälpmedel är fortsatt på en nivå som ej fullt ut täcks av budget. Vad gäller hjälpmedel är uppdrag gällande egenavgifter och finansieringsmodell under uppstart.

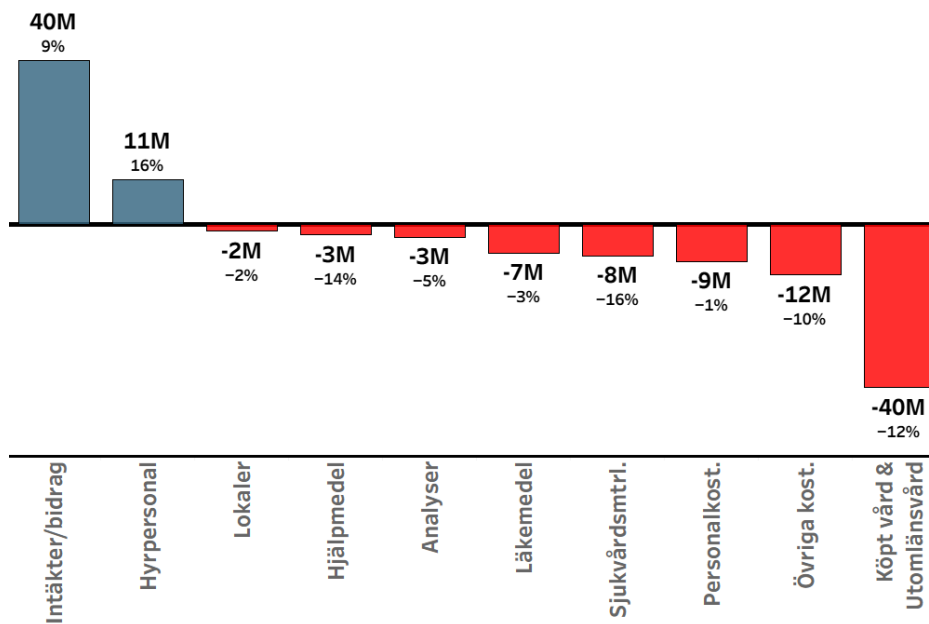
Netto- och bruttokostnadsutveckling januari-juli jämfört med 2024.

För perioden januari–juli 2025 har förvaltningens bruttokostnader ökat med 1 procent jämfört med samma period föregående år. På rullande tolv månader är kostnadsutvecklingen 3 procent. Nettokostnaderna har ökat med 33 miljoner kronor, motsvarande 3 procent. Denna utveckling har delvis dämpats av ökade intäkter, framför allt genom statsbidrag, men även genom något högre intäkter för vård av patienter från andra regioner. Däremot fortsätter tandvårdens intäkter att minska. Efter juli är nedgången närmare sex miljoner kronor jämfört med 2024, vilket förklaras av den fortsatta bristen på tandvårdspersonal.

Kostnaden för inhyrd personal har minskat i förhållande till 2024 med cirka elva miljoner kronor. Nivån är dock fortsatt hög, och att reducera hyrkostnaderna är ett prioriterat område. Personalkostnaderna för egen personal har efter juli ökat med nio miljoner kronor eller en procent. I denna ökning ingår både uppbokade och utbetalda löneökningar, vilket innebär att den verkliga kostnadsutvecklingen är mer återhållsam än siffran visar.

Köpt vård och utomlänsvård har ökat med totalt 42 miljoner kronor jämfört med 2024. Av detta avser 14 miljoner ökade kostnader för primärvård, ambulans och andra avtal, sex miljoner gäller rättspsykiatri och 22 miljoner övrig utomlänsvård. Det finns en viss osäkerhet i jämförelsen eftersom fakturahanteringen under 2024 tidvis var bristfällig vid RSF, vilket kan ha påverkat utfallet.

När det gäller läkemedel är det framför allt kostnaderna för förskrivna läkemedel som ökar i jämförelse med 2024. Rekvisitionsläkemedel ligger däremot på samma nivå som föregående år. Kostnaderna för sjukvårdsmaterial ökar också och är i stort sett jämnt fördelade mellan laboratoriematerial och material som används i den kliniska verksamheten.

Effektiviseringar

Det av politiken beslutade uppdraget i början av 2024, samt diverse andra åtgärder har inneburit kostnadsminskningar om ca 130 miljoner under senaste året.

Trots genomförda åtgärder krävs ytterligare insatser för att uppnå en ekonomi i balans. Cirka hälften av budgeten består av bemanningskostnader och det är även inom detta område som störst potential bedöms finnas.

Prognos

Prognosen från delårsrapport 1 på -77 miljoner kronor mot budget är inaktuell och inte formellt justerad.

Ny prognos kommer att presenteras i delårsrapport 2. Prognosen kommer med all sannolikhet att förbättras med anledning av ökade statliga bidrag, utfördelning av ytterligare budget för personalkompensation, fortsatta effektiviseringsåtgärder med mera.

Intäktsbortfall i tandvården och risk för höga utomlänskostnader kvarstår, samt kostnader för läkemedel på en fortsatt hög nivå.

Bedömning

Periodens utfall bedöms rättvisande för perioden. Bedömningen är att prognosen kommer förbättras i samband med delårsrapport 2.

Beslutad åtgärdsplan från 2024 är under revidering.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälsa- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2025-08-13
Ekonomisk redovisning ack 2025-07

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör